

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Национално тело за акредитацију и
проверу квалитета у високом образовању
Комисија за акредитацију и проверу
квалитета

Број: 612-00-00157/4/2020-03

Датум: 19. 05. 2021. године

Булевар Михајла Пупина 2

Београд

На основу члана 21. став 1. тачка 1. и члана 23. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета, на седници одржаној 18. 05. 2021. године, донела је

ОДЛУКУ
о акредитацији студијског програма
Основне академске студије (ОАС) – Васпитач у предшколским установама

Утврђује се да **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина**, са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, ПИБ: 100937051, Матични број: 06872468, испуњава прописане стандарде за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Васпитач у предшколским установама**, и то у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке и научне области Педагошке и андрагошке науке, за упис **90 (деведесет) студената** у седишту Установе.

На основу ове одлуке, Национално тело за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању ће донети уверење о акредитацији студијског програма из става 1. ове одлуке.

Образложење

Високошколска установа **Факултет педагошких наука Универзитета у Крагујевцу, Јагодина** (у даљем тексту: ВШУ), са седиштем у Јагодини, у улици Милана Мијалковића 14, је дана 24. 06. 2020. године поднела Захтев за акредитацију студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Васпитач у предшколским установама** под бројем 612-00-00157/2020-03.

У складу са чланом 21. став 2. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), Комисија за акредитацију и проверу квалитета образовала је Поткомисију за образовно-

научно поље Друштвено-хуманистичке науке (у даљем тексту: Поткомисија) ради утврђивања чињеница од значаја за доношење одлука о захтевима за акредитацију.

Комисија је усвојила Предлог за именовање рецензентске комисије на седници одржаној 22. 10. 2020. године, а директор Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању именовао је рецензентску комисију дана 26. 10. 2020. године.

Рецензентска комисија (у даљем тексту: РК) утврдила је чињенице од значаја за доношење одлуке о акредитацији студијског програма увидом у поднету документацију и непосредним увидом у рад ВШУ. РК је дана 19. 01. 2021. године посетила ВШУ и након посете сачинила коначни извештај на српском и сажетак на енглеском језику, који укључује и евентуалне оправдане примедбе ВШУ, као и оцену квалитета анализираних студијског програма, и поднела га Поткомисији на разматрање. На основу извештаја РК, Поткомисија је поднела Извештај о оцени испуњености стандарда за акредитацију студијског програма (у даљем тексту: Извештај) у коме је утврдила да су испуњени стандарди прописани Правилником о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма и предложила Комисији да донесе одлуку о акредитацији студијског програма из диспозитива.

Комисија за акредитацију и проверу квалитета (у даљем тексту: Комисија), на седници одржаној 18. 05. 2021. године, на основу Извештаја Поткомисије и Извештаја РК, донела је **Одлуку о акредитацији студијског програма Основне академске студије (ОАС) – Васпитач у предшколским установама** (у даљем тексту: СП), који се реализује на ВШУ у оквиру образовно-научног поља Друштвено-хуманистичке науке.

Констатује се да је ВШУ доставила документацију у складу са захтевима Правилника о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма („Сл. гласник РС” број 13/2019) дана 24. 06. 2020. године.

На основу Извештаја РК, Извештаја Поткомисије и увида у поднету документацију за акредитацију СП, утврђена је испуњеност прописаних Стандарда за акредитацију студијског програма, сваког појединачно, што је документовано релевантним чињеницама.

Стандард 1: Структура студијског програма

Студијски програм садржи све елементе предвиђене Законом и стандардима.

Студијски програм основних академских студија *Васпитач у предшколским установама* за стицање стручног назива *Дипломирани васпитач* траје осам семестара, односно четири школске године укупног обима 240 ЕСПБ.

Програм поседује све елементе предвиђене *Законом о високом образовању* и стандардима за акредитацију студијских програма I нивоа студија. Врста студија и исходи процеса учења у складу су са законом који утврђује национални оквир квалификација.

Основна сврха програма јесте образовање високопрофесионалног васпитачког кадра у области предшколског васпитања и образовања.

Основни циљ студијског програма је пружање потребних знања о савременим теоријским поставкама о детињству, учењу и развоју деце на раним узрастима и стручних компетенција које ће васпитачима омогућити квалитетно обављање васпитно-образовног рада у предшколским установама.

Упис у прву годину студија врши се на основу конкурса који расписује Универзитет у Крагујевцу, а спроводи га Факултет педагошких наука, Јагодина. На студије првог степена може се уписати лице које има претходно завршено средњошколско образовање у четворогодишњем трајању. Избор кандидата за упис на студијски програм

обавља се на основу постигнутог успеха кандидата током средњошколског образовања и успеха постигнутог на пријемном испиту, који на јаван и унапред прописан начин организује Факултет.

Завршетак програма омогућава студентима наставак студија на нивоу мастер академских студија.

Курикулум програма садржи 36 обавезних предмета и 53 изборна предмета од којих студент бира 10. У првој и трећој години студент се опредељује за по два изборна предмета, док се у другој и четвртој години студент опредељује за по три изборна предмета. Фактор изборности према позицијама где студент бира предмете износи 20,42% што је у складу са дефинисаним акредитационим стандардима.

Студенти на свакој години студија реализују праксу и то: у првој години праксу у трајању од две недеље вредности 3 ЕСПБ, док у другој, трећој и четвртој години пракса је трајања по 4 недеље вредности по 6 ЕСПБ.

Структура студијског програма дефинисана је са 14,58% академско-општеобразовних, 19,58% теоријско-методолошких, 30% научно-односно уметничко-стручних и 35,83% стручно-апликативних предмета од укупног броја ЕСПБ програма, што је у складу са постављеним стандардима.

Листа обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, спецификација праксе, као и њихов начин извођења и бодовне вредности исказане у складу са европским системом преноса бодова, доступни су у књизи предмета. Књига предмета садржи предуслове за упис појединих предмета као и исходе процеса учења сваког предмета.

Настава се изводи путем предавања, вежби, консултација и менторског рада. Посебна пажња поклања се индивидуалном раду са студентима током консултација и менторског рада при изради предиспитних обавеза у виду семинарских радова или пројеката. Квалитету наставног процеса доприносе и гостовања стручњака из праксе које Факултет периодично организује у оквиру радионица, стручних скупова и конференција.

Услови за прелазак са других студијских програма регулисани су општим актом Факултета.

Приметно је да Факултет примењује адекватне поступке праћења квалитета студијског програма и на одговарајући начин користи њихове резултате.

Структура и садржај студијског програма генерално су добро дефинисани. Постављена структура студијских програма омогућава даље осавремењивање и корекције садржаја студијског програма.

За квалитет студијског програма потребно је редовно анкетаирање студената и наставника о квалитету студијских програма, наставе и рада Факултета, као и периодично анкетаирање свршених студената и потенцијалних послодаваца о исходима образовања и стеченим компетенцијама.

РК сматра да је значајно увести нове изборне интердисциплинарне предмете.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 2: Сврха студијског програма

Сврха студијског програма основних академских студија *Васпитач у предшколским установама* јесте образовање високопрофесионалног васпитачког кадра у области предшколског васпитања и образовања и стицање стручног назива *Дипломирани васпитач*.

Студијски програм обезбеђује стицање савремених теоријских и практичних знања о детињству, васпитању, учењу и развоју деце на раним узрастима. Програм омогућава и развој професионалних компетенција за истраживање и критичко процењивање васпитно-

образовне праксе у предшколским установама, саморефлексију и адекватну примену стечених знања потребних за успешно обављање васпитачке професије.

Овако одређена сврха студијског програма омогућава студенту, будућем васпитачу, да сваком детету обезбеди активно учествовање у процесима учења и развоја и групним активностима у складу са *Основама програма предшколског васпитања и образовања*, као и индивидуалним могућностима и интересовањима. Посебна пажња посвећује се разумевању значаја игре на раном узрасту, значаја заједничког учешћа деце и одраслих у процесима учења и развоја, као и значаја повезивања са породицом и локалном заједницом.

Сврха програма произилази из циљева и задатака Факултета који се односе на образовање високопрофесионалног просветног кадра, формирања сопственог педагошког стила и припреме за даље образовање на мастер студијама и континуирано усавршавање.

Може се констатовати да је сврха студијског програма јасно дефинисана, да је у складу са задацима установе и да обезбеђује стицање одговарајућих компетенција.

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 3: Циљеви студијског програма

Циљеви студијског програма ОАС *Васпитач у предшколским установама* одређени су на основу стратешких праваца развоја предшколског васпитања и образовања (*Стратегије развоја образовања у Србији до 2020. године*, 2012), *Основа програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета* (2018) и *Правилника о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја* (2018).

Циљеви студијског програма су следећи:

- Квалитетно и целовито образовање будућих васпитача у предшколским установама, на основу савремених теоријских поставки о периоду детињства, учењу и развоју деце предшколског узраста и примера добре праксе;
- Оспособљавање и адекватна припрема студената за остваривање функција предшколског васпитања и образовања у складу са захтевима савремених предшколских курикулума (старање за негу деце и брига о њиховом здрављу, целовити развој укупног потенцијала детета, сарадња са породицом, школом и широм друштвеном заједницом, као и са друштвеним ресорима здравства и социјалне политике);
- Развој креативних способности, практичних вештина и професионалних компетенција будућих васпитача за развој и остваривање интегрисаних предшколских програма, који су прилагођени развојним карактеристикама и законитостима развоја деце раних узраста;
- Оспособљавање будућих васпитача за реализацију савремених предшколских програма/курикулума кроз улоге посматрача, организатора, модератора, истраживача, уз рефлексивно преиспитивање теоријских сазнања и практичних искустава;
- Оспособљавање студената за остваривање професионалних улога у различитим подручјима деловања, у складу са принципима развоја реалног програма: 1) непосредан рад са децом; 2) развијање програма; 3) професионални развој; 4) професионално јавно деловање;
- образовање за истраживачке и иновационе активности, за креативно решавање проблема, за развијање интегрисаног приступа у раду са децом кроз тематско пројектно планирање, за употребу савремене методологије и технологије е-учења;

- Обучавање студената за целоживотно учење и континуирано професионално усавршавање.

Може се закључити да су циљеви студијског програма усклађени са задацима установе. Дефинисани циљеви програма указују на компетенције и вештине које студенти треба да стекну.

Рецензентска комисија закључује да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 4: Компетенције дипломираних студената

Компетенције студената студијског програма ОАС *Васпитач у предшколским установама* детерминисане су *Основама програма предшколског васпитања и образовања - Године узлета* (2018), *Правилником о стандардима компетенција за професију васпитача и његовог професионалног развоја* (2018) и *Националним оквиром квалификација Републике Србије* (2019).

Студијским програмом студенти стичу *опште способности* за:

- стварање сигурног и подстицајног окружења за учење и развој деце у предшколској установи;
- развијање социјалног и културног идентитета и осећања припадности деце у вршњачкој заједници кроз њихову партиципацију у активностима;
- праћење, документовање и вредновање активности деце у предшколској установи;
- анализу и вредновање савремених предшколских програма и примера добре праксе, у циљу унапређивања сопствених активности у предшколској установи;
- успешну комуникацију и сарадњу са децом, родитељима, стручним и другим лицима, у предшколској установи и ван ње;
- промовисање предшколског васпитања и професије васпитача на стручним скуповима и публиковање стручних радова;
- примену етичких стандарда у својој професији.

Студијским програмом студенти стичу *предметно-специфичне способности* за:

- примену савремених метода, облика, средстава и технологије у организацији активности са децом у предшколској установи;
- предузимљивост у решавању проблема у подручју непосредног рада са децом и развијања предшколског програма;
- уважавање различитости и инклузивни приступ у раду са децом којој је потребна додатна подршка;
- реализацију самосталних и тимских задатака у пројектима акционих истраживања;
- праћење савремене стручне литературе и трендова развоја предшколског васпитања и образовања;
- организацију, контролу и обуку стручних лица за рад у струци, као и за стручно усавршавање родитеља деце.

Предвиђени су следећи исходи учења:

- знања о холистичкој природи развоја детета: узајамној зависности и условљености свих аспеката дечјег развоја;
- знања о различитим стратегијама развоја и учења деце раних узраста;
- знања из области различитих наука, уметности и културе као извора садржаја у развијању предшколског програма;
- целовито сагледавање повезаности делатности предшколске установе (васпитања, образовања, неге, здравствене и социјалне заштите сваког детета);

- примена различитих вештина у раду са децом, а у складу са њиховим узрасним и развојним особеностима;
- оријентација на интегрисани приступ развоју и учењу деце раних узраста;
- демократски и критичко-рефлексивни приступ пракси предшколског васпитања и образовања;
- иницијативност, сарадња и стваралаштво у реализацији предшколског програма;
- отвореност у односу вртића, породице и локалне заједнице;
- спремност за ангажовање у локалној заједници на промовисању права детета и породице, као и предшколског васпитања и образовања;
- позитиван однос према значају целоживотног учења у личном и професионалном развоју, као и у подручју професионалног јавног деловања.
- спремност за примену дигиталних технологија у реализацији и развијању предшколског програма.

Може се констатовати да су опште и специфичне компетенције прецизно дефинисане, да су у складу са структуром и садржајем студијског програма и да су прецизно описане и усклађене са исходима. Постоји прилог Додатак дипломи са одговарајућим елементима.

Закључак Рецензентске комисије је да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 5: Курикулум

На основу увида у опис Стандарда 5, као и прегледа свих достављених прилога који се односе на курикулум за студијски програм ОАС *Васпитач у предшколским установама*, утврђено је да студијски програм траје четири године (осам семестара) и да има укупно 240 ЕСПБ. Програм садржи обавезне и изборне предмете који су распоређени тако да студент у сваком семестру има могућност да бира један или више изборних предмета. Такође, курикулум садржи и обавезне предмете који се односе на Стручну праксу - *Интегрисана пракса 1* (45 сати годишње), *Интегрисана пракса 2* (90 сати годишње), *Интегрисана пракса 3* (90 сати годишње) и *Завршна пракса* (90 сати годишње). У складу са тим, предвиђен број ЕСПБ за предмете који се односе на стручну праксу је 21. Такође, овим је обезбеђена реализација педагошке праксе у II, III и IV години студија од минимум 90 сати годишње, како је и предвиђено Стандардима.

У структури студијског програма, изборни предмети заступљени су са 20,42% што је у складу са Стандардима да најмање 20% ЕСПБ буде предвиђено за изборне предмете у односу на укупан број ЕСПБ на основним академским студијама. Такође, листа изборних предмета садржи најмање двоструко већи број предмета у односу на број предмета који се бира; само у две групе изборних предмета је укупан број предмета 2 од којих се бира један (*Страни језик струке* и *Академски страни језик*), док је у осталим изборним блоковима број изборних предмета већи, при чему студент бира само један предмет из одређеног блока.

У табели 5.1а приказан је распоред предмета по семестрима, број ЕСПБ за сваки предмет, као и број часова за сваки предмет и укупан број часова по семестру и на нивоу програма. Активна настава је заступљена у оквиру препорученог броја часова и износи просечно 701 час годишње (I година - 750 часова, II година - 675 часова, III година - 720 часова, IV година - 660 часова) односно 13,12 часова предавања и 10,25 часова вежби просечно на недељном нивоу по семестру. Предвиђен број часова предавања чини од 56% од укупног броја свих часова активне наставе на нивоу године, чиме је испуњен услов да на првом нивоу студија, 50% до 60% часова активне наставе буду предавања, а остало да буде распоређено на вежбе и друге облике активне наставе.

У структури студијског програма, предвиђени број и распоред предмета по типу предмета дефинисан је у складу са Стандардима, иако се прегледом табеле 5.4 уочавају одређене дилеме у погледу критеријума на основу којих су поједини предмети сврстани у одређени тип (на пример: *Страни језик*, *Страни језик струке*, *Академски страни језик - академско-општеобразовни*; *Предшколска педагогија* - теоријско-методолошки предмет; *Породична педагогија* - научно-стручни предмет и др.).

Студијским програмом ОАС *Васпитач у предшколским установама* није предвиђена израда завршног рада, као ни предмета који се односе на истраживање, писање и одбрану завршног рада (Студијски истраживачки рад и др.), који је према Стандардима обавезан на свим степенима студија. Међутим, чланом 40. - Завршни рад и дисертација, Закона о високом образовању дефинисано је да студијским програмом основних студија може бити предвиђен завршни рад. Упутствима и Стандардима предвиђена је стручна пракса у II, III и IV години првог нивоа студија у трајању од 90 сати што је у програму и испуњено.

Програмом су предвиђени изборни предмети на свим годинама студија. Изборни предмети који се односе на групу предмета страних језика носе по 4 ЕСПБ, док преостали изборни предмети који су распоређени на првој, другој и трећој и четвртој години студија носе по 5 или 6 ЕСПБ. Није најјасније зашто је таквом расподелом предвиђено да изборни предмети имају укупно више ЕСПБ од неких обавезних предмета, јер то указује да је студенту потребно знатно више времена да би положио изборни предмет него обавезни. Обавезни предмети би требало да пружају садржаје који су неопходни за стицање одговарајућих општих и стручних компетенција студената, док би изборним предметима требало да се омогући специјализација и индивидуализација студија.

Књиге предмета имају неопходне елементе: назив, тип предмета, број ЕСПБ, циљеве и исходе предмета, садржај предмета, препоручену литературу, методе извођења наставе, начин провере знања и оцењивање и праћење рада студената. Након допуне документације коју је Установа послала, усаглашена су имена наставника и сарадника који реализују наставу у силабусима предмета са електронским извештајем о параметрима студијског програма.

За поједине предмете и силабусе дати су предлози за унапређење у наредном периоду

Препорука је да се називи предмета *Теорије и методике скијања* и *Теорије и методике пливања* преименују. На основу увида у силабус ових предмета, није јасно нити је одређено које теорије и методике ће се обрађивати на овим предметима. Представљена је практична настава, док је садржај теоријске наставе нејасан и не одражава теоријско проучавање наставних тема. Предмети носе назив теорије и методике што на основу увида у теме предмета које се обрађују и силабуса, није адекватан назив предмета.

Предмет *Вокално инструментална настава 1* - исходи учења су дефинисани као исходи за сваку појединачну наставну јединицу (чак негде и уже), при чему није дефинисано нити наведено шта су очекивани исходи предмета (у општем смислу).

Накнадном допуном документације, Установа је за предмете *Извођачке вештине 1* и *Извођачке вештине 2* доставила кориговане силабусе. Првобитно је утврђено да су силабуси за ова два предмета идентични и да су сви циљеви, исходи учења, теоријски и практични садржаји, начин оцењивања, обавезе студената, предложена литература дефинисани идентично за оба предмета. Међутим, Установа је накнадно послала кориговане и измењене силабусе за ове предмете.

Предмет *Интегрисана пракса 1* - Садржај предмета који је наведен не одговара називу предмета, нити је дефинисан у складу са постављеним циљевима исходима учења. Није јасно како ће се предвиђени теоријски садржаји (Развојне теорије: Афективна везаност, Теорије учења, Пијажеова теорија интелектуалног развоја, Социо-културна теорија Виготског, Ериксонска психосоцијална теорија, Фројдова психоаналитичка теорија) обрадити на предмету на коме нема планираних часова предавања ни часова вежби. Слично је и са садржајима у оквиру предмета *Интегрисана пракса 2* и *Интегрисана пракса 3*.

Предмет *Моторички развој деце* - дефинисан је само један врло општи и недовољно операционализован исход учења за цео наставни предмет. Потребно је јасније дефинисати и планирати шта је то што ће студенти знати и моћи да ураде након одслушаног предмета и положеног испита.

Предмет *Реторика и вештина комуникације* - исходи учења формулисани су као циљеви предмета, а не као очекивани резултати и исходи након одређеног периода учења.

Предмет *Визуелно представљање информација и података* - има наведен циљ предмета: Разумевање суштине, улоге и значаја које визуелизација информација и података има за исходе учења. Потребно је јасније дефинисати и планирати шта је то што ће студенти знати и моћи да ураде након одслушаног предмета и положеног испита.

У циљу сагледавања доприноса курикулума развијању компетенција студената, анализиран је и Стандард 4. (Компетенције дипломираних студената) у оквиру којег су дефинисане опште и подручно-специфичне компетенције, као и исходи учења на нивоу целокупног програма. На основу дефинисаних компетенција, закључује се да су оне усклађене са релевантним документима, као и са структуром и садржајем студијског програма. Након завршених основних академских студија *Васпитач у предшколској установи* предвиђено је да студент стиче опште и предметно-специфичне способности које су у функцији квалитетног обављања васпитног рада, стварања сигурног и подстицајног окружења за сву децу у предшколској установи, успешну комуникацију са свим заинтересованим странама, примену савремених метода, облика рада и технологије у раду са децом, одржавање инклузивног приступа у васпитању, и стручну и компетентну анализу и вредновање програма који се примењују у предшколској установи, као и саморефлексију на сопствени рад и стручно усавршавање. Предвиђене компетенције студената дефинисане су у складу са наставним предметима у оквиру студијског програма. Имајући у виду садржаје и исходе дате у курикулуму може се закључити да предвиђена структура студијског програма и конципирани наставни предмети доприносе развоју предвиђених компетенција студената, као и остварењу планираних исхода учења.

Дефинисани су услови уписа на овај студијски програм, општи циљ студијског програма, као и професионални статус студента који заврши овај студијски програм који су приложени у оквиру Прилога 4.1 - Додатак дипломи.

Рецензентска комисија сматра да је стандард 5 испуњен.

Стандард 6: Квалитет, савременост и међународна усаглашеност студијског програма

У наративу стандарда 6, наведено је да је студијски програм Факултета педагошких наука у Јагодини ОАС Васпитач у предшколским установама, усклађен са три акредитована програма високошколских установа са међународног простора:

- Предшколско образовање, Педагошког факултета у Љубљани, Универзитета у Љубљани;

- Програм наставничког образовања за рани развој, Универзитета у Туркуу у Финској; и
- Колеџ из Ирске за негу и образовање у раном развоју.

Након сугестија рецензената, предложени су нови студијски програми који су према исходима, компетенцијама, начинима студирања и организацији наставе упоредиви са програмом ОАС Васпитач у предшколским установама. Према препоруци рецензентске комисије, замењен је приложени програм Универзитета из Финске и Универзитета из Ирске програмима који су усаглашени са студијским програмом ОАС Васпитач у предшколским установама Факултета педагошких наука у Јагодини (ФПНЈ).

Наиме, студијски програм ОАС Васпитач у предшколским установама је усаглашен са студијским програмом који нуди Педагошки факултет у Сарајеву (ПФС), Универзитет у Сарајеву (завршни - дипломски студиј на одсјеку за Предшколски одгој http://www.pf.unsa.ba/images/dokumenti_PDF/registar_studijskih_programa.pdf) (Прилог 3. Студијски план и програм завршног (додипломског и дипломског) студија на одсјеку за предшколски одгој), програмом који нуди Педагошки факултет Универзитета у Бихаћу (ПФУБ), одсек предшколски одгој <https://pfb.unbi.ba/odsjeci/predskolski-odgoj/nastavni-plan-i-program/>), и (Прилог 3а. Студијски програм првог циклуса студија), Democritus University of Thrace, School of Education, Универзитет у Тракији, Одсек Предшколско образовање, Грчка, <https://duth.gr/en/Schools-and-Departments/School-of-Education> и (Прилог 3б, 40-46 страна). Установа прецизира у којим сегментима се огледа упоредивост (услови уписа, трајање, организација наставе, начин студирања, компетенције идр.)

Стандард је у потпуности испуњен.

Стандард 7: Упис студената

На основу достављене документације, рецензентска комисија за студијски програм Васпитач у предшколским установама ОАС, сматра да су услови за упис на одговарајућем нивоу. Број расположивих места на студијском програму је 90, од којих је 45 намењено студентима чије се студије финансирају из буџета и 45 самофинансирајућих. Могућност уписа је такође неограничена, јер право на упис академских студија имају студенти свих завршених типова средњих четворогодишњих школа. Неопходна документација је задовољавајућа и испуњава очекивања. Пријемни испит захтева проверу општег знања, знања основне писмености, тест разумевања прочитаног, као и интервју за процену социјалних вештина (Прилог 7.1, Прилог 7.2 и Прилог 7.3). Бодовање, које омогућава максималан број од 100 бодова, правилно је подељено на највише 30 бодова на основу успеха у средњој школи и 70 бодова на основу успеха на пријемном испиту. Транспарентност ранг листе као и право жалбе кандидата је такође на задовољавајућем нивоу. Такође, РК сматра да је усклађен број уписаних студената са могућностима установе. Уједно на основу достављене документације (Табела 7.1 и Табела 7.2) може се констатовати да број студената, који је с годинама у благом паду, не представља никакву опасност, јер је потражња за овом врстом студијског програма, а касније и посла, увек актуелна, те је оправдан оптимизам планираног максималног броја уписаних студената у текућој години.

Рецензентска комисија закључује да је стандард у потпуности испуњен.

Стандард 8: Оцењивање и напредовање студената

Увидом у достављену документацију сматрамо да су услови за испуњавање 60 ЕСПБ у оквиру студијског програма одговарајући и прихватљиви за студенте. Организација на основу броја радних сати (предавања и вежбе) је адекватна. Процес

оцењивања студената је регулисан евиденцијом и уважавањем редовности и активности током наставе, колоквијума, практичне наставе, пројеката и онлајн радова, као и семинара, које претходе резултату приликом усменог дела испита. Уједно, анализом појединих предмета у достављеној документацији, односно Књизи предмета, сматрамо да је подела бодова које студент стиче потпуно прилагођена његовим могућностима (Табела 8.1 и Прилог 8.1). Достављени статистички подаци о напредовању студената (Табела 8.2) са малим бројем студената који су одустали или пали годину, изузев четврте године студија где је поново приметан готово дупли пад, али задовољавајућим просечним оценама студената, показују квалитет студијског програма, као и посвећеност и студената и наставника у учењу и напредовању.

Предлог: Да се на четвртој години студија, због обављања практичне наставе у већој мери у оба семестра смањи број изборних предмета како би се истовремено смањило оптерећење које завршетак основних студија собом носи.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард у потпуности задовољен.

Стандард 9: Наставно особље

На студијском програму ОАС Васпитач у предшколским установама Факултета педагошких наука у Јагодини, ангажован је 41 наставник, од којих је 24 доцента, 9 ванредних професора и 8 редовних професора. Појединачна оптерећења наставника ангажованих на студијском програму крећу се од 3.27 до 11.92 часова недељно на свим студијским програмима. На студијском програму ангажовано је десет сарадника који су у радном односу са пуним радним временом на Факултету педагошких наука и њихова појединачна оптерећења крећу се од 5.17 до 15.62 часова недељно на свим програмима. Према приказаним подацима просечно оптерећење наставника није веће од 12 часова активне наставе недељно. Испуњен је захтев да 70% часова активне наставе коју држе наставници, реализују наставници са пуним радним временом, као и захтевана просечна оптерећеност за сараднике на програму.

Подаци о наставном особљу јавно су доступни на сајту Факултета <https://pefja.kg.ac.rs/professor/>.

Након посете рецензентске комисије, уочених недостатака и изречених препорука Факултет се изјаснио да постоји сагласност са предлозима комисије о потребама проширења броја сарадника и наставника за ужу научну област Педагогија, као и о томе да је донета одлука (бр. 01-4504 од 11.12.2020.) о расписивању конкурса за два сарадника.

Стандарда 9 је у потпуности испуњен.

Стандард 10: Организациона и материјална средства

Факултет располаже простором од укупно 5746,37 m², у сопственом објекту који има грађевинску и употребну дозволу и испуњава здравствене и сигурносне стандарде, а укупан број студената на свим нивоима студија је 1124. Обезбеђен бруто простор по студенту износи 5,11 m². Факултет поседује инфраструктуру потребну за одвијање свих облика рада у просторијама адекватног типа: амфитеатар, слушаонице, учионице, лабораторије, атељеи, спортска сала, позоришна сала, итд. У просторијама које су намењене студентима расположиво је укупно 2085 места. За потребе рада Студентске организације и Студентског парламента, Факултет је обезбедио две просторије.

Наставно особље користи посебне кабинете за своје потребе. Сви кабинети су опремљени потребном рачунарском опремом за штампање, скенирање и нарезивање материјала.

Два кабинета поседују апарат за умножавање материјала за потребе наставе. Факултет је обезбедио осам просторија за потребе студентске службе, секретаријата и службе рачуноводства.

Просторије у којима се одвија настава садрже адекватну техничку и другу опрему. Опремљеност Факултета обухвата: информационо-комуникациону опрему, технику и средства; опремљеност простора адекватним класичним и савременим средствима и опрема методичко-дидактичког типа. Укупан број рачунара који установа поседује је 118, од тога 74 се користи за извођење наставе (51 у лабораторијама, 15 у слушаоницама и учионицама, а 8 се користи за методике наставе).

Факултет поседује Компјутерску лабораторију и Центар за учење који су опремљене најсавременијим техничким уређајима.

Библиотека располаже са 194 библиотечке јединице релевантне за студијски програм. Сви обавезни предмети су покривени одговарајућим уџбеником, за 11 предмета користи се књига предметног наставника, а за остале предмете се користе књиге других аутора. За осам предмета, поред литературе на српском језику, користе се и књиге на страном језику. За све предмете се користи и друга врста литературе, за два предмета користи се практикум.

На основу приложене документације може се закључити да Факултет педагошких наука – Универзитет у Крагујевцу располаже одговарајућим људским, просторним, техничко-технолошким, библиотечким и другим ресурсима који су примерени карактеру студијског програма Основне академске студије – Васпитач у предшколским установама и предвиђеном броју студената.

Имајући у виду све напред наведено рецензентска комисија сматра да је стандард задовољен.

Стандард 11: Контрола квалитета

Кључни документ за унапређење квалитета рада на Факултету педагошких наука у Јагодини је *Стратегија обезбеђења квалитета 2017-2020*. (усвојена 2016. године), којом су прописане мере и наведени субјекти обезбеђења квалитета, како Установе у целини, тако и сваког студијског програма засебно.

Документом *Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* Факултет је утврдио динамику и рокове планираних активности на пољу унапређења квалитета.

Студијски програм *Васпитач у предшколским установама* евалуира се од стране наставника, студената, дипломираних студената и послодаваца у редовним интервалима утврђеним *Стратегијом обезбеђења квалитета* и *Акционим планом за спровођење Стратегије*.

Факултет организује редовне (годишње) студентске и наставничке евалуације студијских програма, наставе и наставних предмета, као и (трогодишње) евалуације компетенција дипломираних студената од стране послодаваца и самих студената.

У складу са Законом и Статутом Факултета, представници студената чланови су *Комисије за обезбеђење квалитета* (2 члана) и учествују у активностима за праћење и процењивање квалитета студијског програма. Као чланови три тела Факултета – *Савета*, *Наставно-научног већа* и *Комисије за обезбеђење квалитета* – студенти су укључени у све сегменте система за управљање квалитетом, па тако учествују и у процесу уобличавања студијских програма, анализе њихове реализације и доношењу мера у сврху измена и побољшања.

Може се констатовати да Факултет у континуитету доноси (обнавља и ажурира) *Стратегије обезбеђења квалитета* и исказује опредељење за перманентно унапређење квалитета у свим областима. *Стратегија* покрива све неопходне елементе: циљеве, области, субјекте, мере и акциони план; елементи стратегије су усаглашени са Стратегијом Универзитета.

Систем обезбеђење квалитета на Факултету дефинише и обухвата све неопходне аспекте праћења и обезбеђења квалитета. У систем обезбеђења квалитета укључене су све структуре: наставници и сарадници, ненаставно особље и студенти у оквирима дефинисаних надлежности.

Активно је учешће студената у органима и стручним телима Факултета и у раду органа за обезбеђење квалитета обезбеђује објективност оцењивања рада.

Постоји разрађен систем и процедуре за проверу квалитета и самовредновање. Осим тога,

Факултет системски прати квалитет наставног процеса и предузима корективне мере.

У наредном периоду потребно је донети *Стратегију обезбеђења квалитета Факултета* за наредни период, 2021-2024, и одговарајући *Акциони план за спровођење Стратегије обезбеђења квалитета* за исти период.

Сматрамо да је институционални систем управљања квалитетом могуће даље усавршавати тако што ће се у постојеће нормативе унети измене и допуне којима ће се детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета.

Процедуре које су се показале компликованим или су захтевале превише времена требало би унапредити. Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.

Наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима, у циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање. Такође, битно је оспособљавање студената да критички и објективно процењују квалитет.

Рецензентска комисија закључује да је овај стандард испуњен.

ПРЕПОРУКЕ

Предлог мера за отклањање уочених слабости:

- За поједине предмете и силабусе дати су предлози за унапређење у наредном периоду (детаљније у коментарима Стандарда 5).

Предлог мера и активности за унапређење квалитета високошколске установе:

- Увести нове изборне интердисциплинарне предмете.
- Треба радити на промоцији важности, изазова и предности наставничких и васпитачких занимања, али и даљег усавршавања наставком студија вишег нивоа, међу студентима завршних година основних академских студија.

- У циљу подизања квалитета наставе и квалитетнијег професионалног оспособљавања студената за будуће занимање, наставнике и сараднике је могуће даље едуковати за коришћење савремених наставних технологија и примену нових облика и метода рада са студентима.
- Битно је упознавање студената са значајем њиховог учешћа у обезбеђењу квалитета, као и оспособљавање студената да критички и објективно дају процену квалитета.
- Институционални систем управљања квалитетом могуће је даље усавршавати - унети измене и допуне које ће детаљније утврдити надлежности свих лица које учествују у систему обезбеђења квалитета и евентуалне нове области које нису покривене.
- Нарочито је важно радити на унапређењу система корективних мера и још интензивнијем укључивању студената у систем контроле квалитета.
- Важно је и радити интензивније на едукацији свих субјеката обезбеђења квалитета о самом систему обезбеђења квалитета.
- Направити план ангажовања људских ресурса у процесу праћења и провере квалитета - обезбедити ефикасно и квалитетно искоришћавање људских ресурса Факултета.
- Анализирати поступак, инструменте и резултате студентске евалуације и самоевалуације рада наставника и сарадника и у складу са тим даље развијати и унапређивати систем за праћење и вредновање квалитета наставног процеса.
- За квалитет студијског програма потребно је редовно анкетаирање студената и наставника о квалитету студијских програма, наставе и рада Факултета, као и периодично анкетаирање свршених студената и потенцијалних послодаваца о исходима образовања и стеченим компетенцијама.

На основу свега напред наведеног и предлога Поткомисије, Комисија је на седници одржаној 18. 05. 2021. године једногласно донела Одлуку о акредитацији студијског програма **Основне академске студије (ОАС) – Васпитач у предшколским установама**, сагласно члану 21. став 1. тачка 1. Закона о високом образовању („Службени гласник РС” број 88/2017, 73/2018, 27/2018 - др. закон, 67/2019 и 6/2020 - др. закони), којим је прописано да Комисија одлучује о захтеву за акредитацију и спроводи поступак акредитације установа и студијских програма у области високог образовања.

Достављено:
 - високошколској установи
 - архиви

Председник Комисије

Проф. др Ана Шијачки

